

DLOUHODOBÝ PLÁN EKOLOGICKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVY A OSVĚTY (EVVO)

ROČNÍ PLÁN EVVO

**Motto: Nedědíme Zemi po svých předcích, nýbrž si ji vypůjčujeme
od svých dětí (Antoine de Saint-Exupéry)**

Obsah:

1. Základní informace o zařízení
2. Dlouhodobé cíle EVVO
3. Klíčové kompetence
4. Koordinátor EVVO
 - 4.1. Činnost koordinátora
5. Realizace EVVO
 - 5.1. Průřezové téma
 - 5.2. Výuka
 - 5.3. Zdravá výživa, zdravý způsob života
 - 5.4. Tradiční akce a projekty
 - 5.5. Exkurze, tematické vycházky a výlety
 - 5.6. Soutěže, olympiády
 - 5.7. Péče o prostředí ve škole a okolí
 - 5.8. Ekologizace provozu školy
 - 5.9. Spolupráce
6. SWOT analýza
7. Roční plán EVVO
 - 7.1. Roční plán EVVO pro 1. stupeň
 - 7.2. Roční plán EVVO pro 2. stupeň
 - 7.3. Plán celoškolských akcí
 - 7.4. Učebna v přírodě a naučná stezka
 - 7.5. Regionální výchova
 - 7.6. Materiální zajištění ročního plánu EVVO
8. Evaluace

1. Základní informace o zařízení

Název Základní škola a mateřská škola Tomáše Ježka Ralsko – Kuřivody, příspěvková organizace

Sídlo

Kuřivody 700, Ralsko 471 24

IČO

72742607

RED_IZO

600 075 036

Právní forma

Příspěvková organizace

Ředitelka školy

Mgr. Bc. Hana Hušková

Kontaktní údaje

tel. 773 636 455

tel. 777 159 984 (ředitelka)

www.skolakurivody.cz

reditelna@skolakurivody.cz

Nejvyšší povolený počet dětí

50 a 57

Počet tříd

3 ZŠ a 2 MŠ

Provozní doba

6:15 hod – 16:20 hod

Provozovatel

MÚ Ralsko – Kuřivody

Kuřivody 701

Školu navštěvují děti i z ostatních částí města. Budovy mateřské školy a základní školy jsou situovány ve středu města, ale jsou obklopeny rozsáhlým uzavřeným areálem se sportovišti a zelení. V blízkosti školy se nachází les, který umožňuje žákům a vyučujícím blízkost přírodní lokality využívat pro výuku i odpočinek.

2. Dlouhodobé cíle EVVO

Naše škola vypracovala školní vzdělávací program s názvem „Poznej sám sebe“. I tímto jsme chtěli ukázat, jedním z našich hlavních cílů je zařadit co nejvíce kvalitní environmentální výchovy jak do výuky, tak i do celkového života provozu školy.

Mezi dlouhodobé cíle zařazujeme:

- Praktickými formami výuky vést žáky k poznávání rozmanitosti přírody a životního prostředí, propojovat získané informace s praktickou zkušeností
- Zapojovat žáky do problémů souvisejících s problémy životního prostředí a udržitelného rozvoje našeho města

- Vést žáky k praktickým činnostem v souvislosti s údržbou okolí školy
- Navazovat a prohlubovat spolupráci s ekologickými institucemi
- V oblasti postojů vést žáky k odmítání lhostejnosti nebo negativního chování vůči životnímu prostředí
- Využít různé formy a metody práce k připomínání světově významných dní životního prostředí

3. Klíčové kompetence

Realizaci ekologické výchovy chceme v souladu se Školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání ZŠ a školním vzdělávacím programem „Poznej sám sebe“ podpořit u žáků rozvoj a prohlubování těchto kompetencí:

a) kompetence k učení

- propojovat učivo s reálným životem
- podněcovat vlastní tvořivost dětí v oblasti trvale udržitelného rozvoje
- vést žáky k sebekontrolě a hodnocení pomocí zpětné vazby
- učit žáky kritickému přístupu k výsledkům vlastní práce

b) kompetence k řešení problémů

- zapojovat žáky do aktivit, které vedou k řešení environmentálních problémů
- povzbuzovat žáky ke kladení otázek a utváření stanovisek k probírané látce a daným ekologickým problémům
- předkládat žákům problémy spojené s každodenním životem týkající se environmentální problematiky a vést je k jejich kritickému posuzování
- umožnit žákům používat odbornou literaturu a vyhledávat informace z oblasti environmentální výchovy pomocí moderních informačních technologií

c) kompetence komunikativní

- u žáků podporovat argumentaci a vhodnou obhajobu vlastního názoru
- předkládat žákům takové typy textů a záznamů, které vedou k přemýšlení, tvořivosti a porozumění

d) kompetence sociální a personální

- zařazováním formy a metody práce které vedou žáky ke spolupráci - např. skupinová práce, práce ve dvojicích, týmová práce
- podpořit vlastní důvěru žáků poskytnutím prostoru pro prezentaci
- vytvářet prostředí, které vzbuzuje respekt a toleranci k stanoviskům a názorům ostatních

e) kompetence občanské

- vést žáky k poznávání přírodních a kulturních hodnot ve svém okolí, vést je k chápání příčiny a následků jejich poškozování a porozumění jedinečnosti svého regionu
- pořádat odborné besedy, kurzy a exkurze s environmentální tematikou
- vést žáky k orientaci se ve vývoji vztahu člověka a přírody a poučení se z problémů životního prostředí od minulosti až po současnost a v tomto kontextu pak uvažovat o budoucnosti
- vést žáky k odpovědnému jednání vůči přírodě a prostředí v každodenním životě a k aktivní účasti na ochraně životního prostředí
- vést žáky k vnímání závislosti rozvoje lidské společnosti na přírodě a na stavu životního prostředí, porozumění zákonitostí biosféry, ekonomické, sociální a ekologické provázanosti světa, problémům životního prostředí z globálního i lokálního hlediska a jejich příčinám
- vést žáky k projevování pokory, úcty k životu ve všech jeho formách a k hodnotám, které neumí vytvořit člověk, oceňování hodnot přírody a krajiny, vnímání různého postoje a chování k člověka

f) kompetence pracovní

- vést žáky k osvojování si praktických dovedností pro chování a pobyt v přírodě i při zacházení s přírodou a uplatňovat je v každodenním životě
- vést žáky k důslednému dodržování pravidel bezpečnosti a ochraně zdraví
- vyžadovat zodpovědný přístup k plnění povinností a termínu dokončení

4. Koordinátor EVVO

Funkce koordinátora byla ustanovena ke dni 1.9.2019 na základě Metodického pokynu MŠMT k environmentálnímu vzdělávání výchově a osvětě ve školách a školských zařízeních č.j. 32338/2000-22. Koordinací EVVO byla pověřena Bc. Petra Volejníková.

4.1. Činnost koordinátora EVVO:

- Sestavuje dlouhodobý školní plán ve spolupráci s ostatními vyučujícími
- Koordinuje zapojení EVVO do plánů školy
- Vypracuje roční plán EVVO, který vychází z dlouhodobého plánu
- Zpracuje zprávu o plnění ročního plánu EVVO za uplynulý školní rok
- Spolupracuje s ekologickými centry a jinými subjekty zabývajícími se životním prostředím
- Organizuje a zajišťuje akce a projekty zaměřené na environmentální vzdělávání
- Napomáhá se zařazením environmentální výchovy do ostatních předmětů
- Se souhlasem vedení školy se účastní dalšího vzdělávání v oblasti EVVO
- Zajišťuje vybavenost školy učebními pomůckami potřebnými k EVVO
- Podílí se na propagaci školy v oblasti EVVO

5. Realizace environmentální výchovy

5.1. Průřezové téma

Environmentální výchova je začleňována do jednotlivých vzdělávacích oborů jako průřezové téma a to v těchto čtyřech základních tematických okruzích:

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Tabulkač.1: Průřezové téma Environmentální výchova

	1. stupeň				
Tématické okruhy průřezových témat	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy	PRV život v lese (neživá a živá příroda) Nebezpečí v přírodě (jedovaté rostliny, nebezpečná zvířata)	PRV rozmanitost přírody a její ochrana Roční období. Rovnováha v přírodě (les, louka, pole)	PRV Rozmanitost přírody, její ochrana a rovnováha (na louce, u řeky)	Přv ovlivňování přírody po celou dobu civilizace	Přv poušť, savana, deštný prales, jehličnaté a listnaté lesy ČR, Antarktida.
Základní podmínky života	PRV - voda, vzduch, země – člověk a jeho zdraví	PRV Zásady zdravého způsobu života	PRV Neživá příroda ochrana vody a ovzduší Látky a jejich vlastnosti	Přv energie, šetření energií vyčerpatelnost, živelné katastrofy	Přv rozmanitost přírodních podmínek na zemi Přizpůsobivost organismů.
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PRV Ochrana životního prostředí, plýtvání surovinami, úklid v okolí, třídění odpadu - skládky	PRV Odpady Prostředí ve škole Místo, kde žijeme	PRV Místo, kde žijeme Lidé a výrobky	Přv zemědělství, ekologie, doprava, odpady Den Země	Přv energie- formy, získávání, dopady na živ.prostředí. Havárie s únikem nebez.látek. Vls Severní Morava, Severní Čechy – následky získávání surovin
Vztah člověka k prostředí	PRV jaro na statku, zvířata, mláďata Člověk ve společnosti Aktivní třídění odpadu ve třídě	PRV Ochrana přírody Chování v přírodě	PRV Ochrana rozmanitosti přírody		Přv Třídění odpadu.

5.2. Výuka

Environmentální výchova se prolíná všemi vzdělávacími součástmi od mateřské školy na 1. stupni až po školní družinu.

Výuka je doplňována:

- Projektovým vyučováním

- Výukovými videokazetami a DVD
- Výukovými programy pro PC a interaktivní tabuli
- Výlety, vycházkami a exkurzemi
- Využíváním školního pozemku a péči o okrasné rostliny v okolí a budově školy
- Vzdělávacími programy zoologických zahrad a muzeí

5.3. Zdravá výživa, zdravý způsob života

- Téma zdravé výživy je obsaženo v plánech učiva občanské a rodinné výchovy, výchovy ke zdraví, prvouky, přírodovědy a přírodopisu, tělesné výchovy a dalších.
- Téma protidrogové prevence je zařazeno do všech oborů základního vzdělávání – škola má vlastní školní plán minimální prevence.
- Pěstujeme správné hygienické návyky při všech činnostech ve škole i při volnočasových aktivitách.

5.4. Tradiční akce a projekty

- Vánoční jarmark – výroba a prodej výrobků žáků
- Volitelný projekt Podnebné pásy a Voda ve 4. a 5.ročníku
- Slavnostní přivítání prvních ročníků a vyřazení 5.ročníků
- Celoroční patronát 5.ročníků nad 1.ročníkem

5.5. Exkurze, tematické vycházky a výlety

- Tematické vycházky do lesa a okolí
- CHKO Jizerské hory, Český ráj
- ZOO Liberec, Děčín, Zayferus – dravci
- Exkurze: Čistička odpadních

Skládka

Větrná elektrárna Jindřichovice pod Smrkem

5.6. Soutěže, olympiády

- Výtvarné fotografické soutěže s ekologickou tematikou
- Biologická olympiáda, Přírodovědný Klokán

5.7. Péče o prostředí ve škole a okolí

- Péče o vysazené stromy a keře (společná výsadba stromů napříč ročníky)
- Péče o travnaté a okrasné plochy na školní zahradě, pořádek v okolí školy
- Květinová výzdoba ve třídách a na chodbách školy
- Péče o skleníkové rostliny

5.8. Ekologizace provozu školy

- Třídění odpadu ve škole: chodby - kontejnery na PET lahve, třídy 1.stupně - barevné sáčky na tříděný odpad, před školou kontejnery na papír, plast
- Sběr starého papíru 2x ročně a účast na Recyklohraní
- Sledování černých skládek v okolí
- Zateplení nové budovy školy školky

5.9. Spolupráce

- Se středisky ekologické výchovy (např. Toulcův dvůr Praha, Zahrada Mladá Boleslav, Střevlák Liberec)
- Se státními organizacemi a občanskými sdruženími(např. Myslivecké sdružení a MěÚ Ralsko)
-

6. SWOT analýza EVVO

SILNÉ STRÁNKY (S - STRENGHT)	SLABÉ STRÁNKY (W – WEAKNESESS)
• Podpora rozvoje EVVO vedením školy • Vzdělávající se koordinátor EVVO • Rozsáhlý upravený školní areál • Na chodbě koutek EVVO • Škola s menším počtem žáků • Dostupnost přírody • Ekologizace provozu školy(zateplení nové budovy, sběr a elektro odpadu a papíru, třídění odpadu) • Praktická výuka na školním pozemku, • Celoroční patronát 1. a 5. tříd	• Nedostatečná vzdělanost učitelů v oblasti EVVO • Samostatně jsou učitelé v EVVO velmi málo aktivní • Nezáměr některých žáků • EVVO není důsledně uplatňována ve všech předmětech • Malá spolupráce a zapojení rodičů a veřejnosti v oblasti EVVO • Škola využívá možností grantů • Malé množství kvalitních celoškolních projektů • Malá nabídka mimoškolní činnosti

• Vánoční jarmark • Školní plán prevence patologických jevů	
PŘÍLEŽITOSTI (O – OPORTUNITIES) • Navázání kontakty s odborníky (krajinný ekolog, chovatel..) • Rozšíření spolupráce s organizacemi ve městě • Spolupráce s rodiči, využívání jejich zájmy • Lepší využívání DVPP v této oblasti • Podpora zdravého stravování • Zabudovat EVVO pevně do koncepce školy • Častěji zařazovat kvalitní projekty do výuky • Účastnit se akcí SEV, soutěží s ekotématikou • Členství v KEV nebo MRKEV	OHROŽENÍ (T – THREATS) • Přetížení pedagogů – vysoké nároky na kvalitní přípravu a realizaci projektů (při nezájmu jiných) • Formální přístup k problematice EVVO • Nedostatek finančních prostředků • Výuka v zajetých kolejích • Nebezpečí syndromu vyhoření • Malý zájem veřejnosti a rodičů o ekologii, nezájem o informace a osvětu v této oblasti • Časová náročnost přípravy projektů • Bezohledné chování dětí k přírodě

7. Roční plán EVVO

Roční plán vychází z dlouhodobých cílů EVVO a ze SWOT analýzy. Byl vytvořen na základě tematických plánů a plánů akcí.

7.1. Roční plán EVVO 1.stupeň

ročník	akce	téma/učivo	Termín	Odpovídá
1.	Vycházka do lesa-hájovna	Podzim v lese	podzim	Třídní uč.
	Výukový program společnosti EKOKOM	Třídíme odpad	podzim	
		Zvířata, mláďata	jaro	

	Český statek Hořátev Geopark Ralsko Výlet do ZOO	Neživá příroda Exotická zvířata	jaro léto	
2	Geopark Ralsko Ajax-policejní akademie Centrum Zahrada Mladá Boleslav Vycházka do lesa Výukový program společnosti EKOKOM Toulcův Dvůr Praha Sedmihorky (Český ráj) Městská knihovna Mimon	Příroda kraje Dopravní a bezpečnostní výchova Podzim v přírodě (les, rybník, lidská sídla) Podzim v přírodě (les) Třídíme odpad Na farmě, mláďata Naučná stezka Sedmihorky Výukové filmy s přírodní tematikou	podzim celoročně podzim popodzim jaro jaro celoročně podzim	Třídní uč.
3.	Geopark Ralsko Výukový program společnosti EKOKOM Den Země – exkurze na Skládku odpadu Toulcův dvůr Praha (program „To neznáte krtonožku“) Vycházka do okolí Zoologická a botanická zahrada Liberec	Podmínky života na Zemi – neživá příroda Třídění odpadu a následné využití Odpadové hospodářství (lidé a výrobky) Podmínky života na Zemi – půda Chráněná příroda v okolí	podzim podzim jaro jaro léto léto	Třídní uč.

4.	Vycházka do lesa – hájovna	Podzim v lese	podzim	Třídní uč.
	Výukový program společnosti EKOKOM	Třídíme odpad	podzim	
	SEV Střevlík Liberec (program „Les nikdy nespí“)	Ekosystém les	podzim-zima	
	Exkurze Koněpruské jeskyně	Neživá příroda	jaro	
	Exkurze Ještěd, Liberec	Příroda CHKO Jizerské hory	jaro	
	Vycházky do okolí školy	V lese, na poli, na louce, u vody	průběžně	
5.	Výukový program „Zatočme s elektroodpadem“	Třídíme odpad	podzim	Třídní uč.
	Beseda s pracovníkem odboru životního prostředí MěÚ	Péče o životní prostředí v našem městě	zima	
	Hvězdárna Ml. Boleslav (výukový program)	Pohyby Země, vesmírná tělesa	zima	
	Exkurze Sběrný dvůr a Skládka	Třídění odpadů, recyklace	jaro	
	ZOO Liberec (výukový program) + Botanická zahrada	Živočiškové a rostliny naší planety	jaro	
	Projekt „Právo na krajinu“	Ročníkový projekt		

7.3. Celoškolní akce EVVO

Akce	termín	Odpovídá
Podzimní sběr papíru, elektro	podzim	třídní učitelé (TU)
Práce na údržbě areálu školy	Průběžně	TU, vyučující pracovních činností, školnice
Slavnostní rozsvícení vánočního stromu	zima	Školnice, TU
Tradiční jarmark	zima	Všichni
Den otevřených dveří	jaro	Všichni

Jarní sběr papíru, elektro	jaro	TU
Slavnostní zakončení školního roku	léto	Vrbová, TU

7.4. Učebna v přírodě a naučná stezka

Ve školním roce 2020 – 2022 bude škola usilovat o finanční zajištění a vybudování učebny v přírodě v areálu školy. Chceme využít faktu, že budování učeben v přírodě je podporováno Ministerstvem životního prostředí a finanční prostředky se pokusíme získat i formou grantu.

Učebna bude využívána zejména pro výuku přírodovědy, přírodopisu i kroužku . V budoucnost bychom rádi zpřístupnili tuto učebnu i pro jiná zařízení našeho města (pro ZŠ z okolí, aj). Zároveň chceme začít budovat naučnou stezku areálem školy, která bude zaměřena na zde rostoucí stromy a keře, které jsou zde zastoupeny v široké škále druhů.

7.5. Regionální výchova

V příštím školním roce poprvé bude probíhat výuka nového kroužku „Regionální oči“. Cílem je seznámit žáky ve třech tématických blocích s kulturně-historickými, geografickými a přírodovědnými zajímavostmi nejbližšího okolí. Chceme tím přispět k vytvoření hlubšího vztahu k místu, které žáci často znají velmi povrchně nebo prakticky vůbec.

7.6. Materiální zajištění ročního plánu EVVO

- Průběžné doplňování odborné a pedagogické literatury
- Doplnění atlasů a klíčů k určování rostlin
- Doplňování videotéky
- Doplňování vhodných výukových programů pro PC a interaktivní tabuli
- Obrazy, modely, pomůcky pro laboratorní práce
- Zajištění stromků a keřů pro výsadbu v areálu školy
- Zajištění materiálu na realizaci naučné stezky v areálu školy

8. Evaluace

Cíle stanovené v dlouhodobém a ročním plánu EVVO budou koordinátorem EVVO vyhodnoceny takto:

- Dlouhodobý plán EVVO – postupné plnění
- Roční plán EVVO vždy na konci školního roku k termínu konání závěreční pedagogické rady a jako součást autoevaluace školy
- Materiální zabezpečení pro realizaci EVVO 1x za rok
- Akce související s EV pořádané v průběhu školního roku (besedy, exkurze) - písemné hodnocení nebo fotodokumentace na školní síti a internetových stránkách
- Projekty - návrh, průběh a vyhodnocení písemné a fotodokumentace na školní síti a internetových stránkách školy

Použitá literatura a prameny:

Metodický pokyn MŠMT k realizaci environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty
č.j.16745/2008 - 22

Rámcový vzdělávací program pro základní školství , VÚP Praha, 2005

Studijní materiály III.ročníku specializačního studia pro koordinátory EVVO při
Ekogymnáziu Poděbrady

Škola pro život – příručka k realizaci školních programů EVVO a výchovy k udržitelnému
způsobu života, SSEV Pavučina, Praha

Školní vzdělávací program základního vzdělávání „Poznej sám sebe“

Ralsko 2.2.2020

Mgr. Bc. Hana Hušková